

Specializēto kursu apraksti

[Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem \(likumi.lv\) 9.pielikums!](#)

<https://likumi.lv/ta/id/309597#piel9>

Šādi pēc izvēles apgūstami **specializētie kursi** tiek piedāvāti valsts vispārējās vidējās izglītības standartā. Katra skola var piedāvāt kursus pēc savām iespējām un atbilstoši pieprasījumam. Kursus var izvēlēties tik daudzus, lai iekļautos noteiktajā mācību slodzē kopā ar padziļinātajiem kursiem: **18-21 stunda nedēļā** (35 h kurss = 1 h nedēļā; attiecīgi 70 h = 2 h nedēļā; utt.) Šajosursos nav eksāmenu, tikai vērtējums 10 ballu skalā uz atestāta.

Mācību līdzekļu šiem kursiem nav, tos katrai skolai (pedagogam) jāveido pašai. Tas prasa laiku, tādēļ lūdzam pieteikt savu izvēli jau tagad! Dažus kursus tālmācībā nevar īstenot.

Latgaliešu rakstu valoda (35 h)

Kursa mērķis:

- 1) veicināt sapratni par latgaliešu rakstu valodu un kultūru kā unikālu Latgales reģiona un Latvijas bagātību, attīstot idejas par šī kultūrvēsturiskā mantojuma transformēšanas iespējām 21. gs.;
- 2) attīstīt un pilnveidot prasmi lasīt un izprast tekstus latgaliešu valodā, izmantojot drukātos un digitālos resursus (literāros vai publicistiskos darbus, mācību līdzekļus, plašsaziņas līdzekļus un mūsdienu latgaliešu tekstu korpusu);
- 3) apzināties atšķirības starp latgaliešu rakstu valodu un izloksnēm dažādu žanru un stilu tekstos, veidojot izpratni par valodu, kā arī lasītāja, klausītāja un tekstu radītāja pieredzi formālās un neformālās valodas lietojuma situācijās;
- 4) attīstīt un pilnveidot prasmi rakstīt atšķirīgu stilu un žanru tekstus, ievērojot pareizrakstības normas, lietojot bagātu vārdu krājumu un gramatikas formas un konstrukcijas, kas raksturīgas latgaliešu rakstu valodai.

Šī kursa apguvei sasniedzamie rezultāti, kas saistīti ar latgaliešu rakstu valodas prasmēm, atvasināmi no šo noteikumu [2.](#) pielikumā minētajiem valodu jomas plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem latviešu valodai vispārīgajā apguves līmenī un šo noteikumu [4.](#) pielikuma 1.9., 2.4., 2.5., 2.7., 2.10. un 4.1. apakšpunktā minētie kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomā plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem literatūrai optimālajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: vēlamas **latgaliešu valodas priekšzināšanas** vismaz sarunvalodas līmenī.

Trešā svešvaloda (B1) (150 h)

Kursa mērķis:

- 1) uztvert informāciju skaidrā runā un rakstos svešvalodā (dažādos raidījumos, ceļojumu aprakstos, filmās, intervijās) un izmantot to atbilstoši saviem saziņas mērķiem;
- 2) veidot un saistīt teikumus un izteikumus, lai pastāstītu par pieredzēto, sapņiem, cerībām un vēlmēm;
- 3) apgūt nepieciešamo leksiku un gramatiku, lai to lietotu saziņai personiskā un publiskā vidē.

Sasniedzamie rezultāti: visi šo noteikumu 2. pielikumā minētie valodu mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti svešvalodā vispārīgajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav. Kurss plānots skolēniem bez priekšzināšanām apgūstamajā svešvalodā.

Novadu mācība (35 h)

Kursa mērķis:

- 1) paplašināt zināšanas par vietējās kopienas un reģiona vēsturi, kultūras mantojumu un tradīcijām;
- 2) izprast reģiona sociālos, politiskos un ekonomiskos procesus, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību;
- 3) nostiprināt piederības sajūtu vietējai kopienai un reģionam;
- 4) izkopt sevī toleranci un spēju pieņemt viedokļu un vērtību dažādību.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 3. pielikuma 1.3., 1.6., 2.4., 2.5., 2.13., 4.1., 4.3., 5.3., 5.4., 5.6., 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. un 6.5. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti optimālajā apguves līmenī un 1.9., 2.2., 3.7., 3.8. un 5.9. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti augstākajā apguves līmenī. Šo noteikumu 4. pielikuma 2.4., 2.7. un 2.10. apakšpunktā minētie kultūras un pašizpaušmes mākslā mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā līmenī.

Filozofija (35 h)

Kursa mērķis:

- 1) paplašināt zināšanas par ideju vēsturi un filozofiju kā zinātnes nozari, saistīt idejas ar notikumiem pagātnē un tagadnē, saskatīt sakarības starp idejām un cilvēku rīcību, domāšanas tendencēm un aktualitātēm sabiedrībā dažādos laikmetos;
- 2) gūt ieskatu dažādos filozofijas virzienos, to problemātikā – izziņas teorijās, epistemoloģijā, aksioloģijā, sociālajā filozofijā;
- 3) izprast ētikas problēmas un diskutēt par to risināšanas iespējām, balstoties dažādās ētikas teoriju pamatnostādņēs;
- 4) attīstīt kritisko domāšanu, argumentēšanas spējas un uz zināšanām balstītu spriedumu veidošanu;
- 5) izkopt sevī toleranci un spēju pieņemt viedokļu un vērtību dažādību.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 3. pielikuma 5.2., 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. un 6.5. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī un 1.3., 1.7., 2.3., 4.1., 5.3., 5.4., 5.5. un 5.7. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā līmenī.

Uzņēmējdarbības pamati (70 h)

Kursa mērķis:

- 1) veidot izpratni par aktuālākajām ekonomiskās attīstības likumsakarībām, orientēties tautsaimniecības vidē notiekošajos procesos un spēt tos izskaidrot;
- 2) attīstīt spēju argumentēti diskutēt un pieņemt lēmumus atbilstoši situācijas izmaiņām;
- 3) pilnveidot prasmes iegūtās zināšanas izmantot uzņēmējdarbības vadīšanā atbilstoši izvirzītajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem mērķiem, sekot to īstenošanas gaitai, pieņemt lēmumus un vajadzības gadījumā tos precizēt operatīvās un stratēģiskās darbības optimizēšanai;
- 4) pilnveidot prasmes veikt profesionālu darbību, formulēt un analizēt informāciju, risināt problēmas un rast risinājumus, izmantojot zinātnisku pieeju, kā arī pieņemot izsvērtus lēmumus;
- 5) attīstīt prasmes rīkoties ētiski un izprast atbildību par profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību;
- 6) pilnveidot prasmes uzņemties atbildību, strādāt komandā, deleģēt un saskaņot pienākumu izpildi, efektīvi plānot un organizēt savu darbu, kā arī risināt konflikta situācijas.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 3. pielikuma 1.1., 1.4., 1.5., 2.5., 2.6., 2.7., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 6.1., 6.2., 6.3., 6.4. un 6.5. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī un 1.6., 1.7., 2.2., 2.5., 2.6., 3.1., 3.2., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.11. un 3.13. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu 3. pielikumā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī.

Radošā rakstīšana (105 h)

Kursa mērķis:

- 1) apgūt specifiskas prasmes un zināšanas par tekstveides radošajām iespējām (sižeta veidošana, izteiksmes līdzekļu izvēle u. c.);
- 2) radošā un eksperimentālā darbībā paplašināt tekstu radošas veidošanas pieredzi;
- 3) veidot māksliniecisko pieredzi, īstenojot patstāvīgo projektu no ieceres līdz prezentācijai.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 4. pielikuma 3.10. apakšpunktā minētie kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī, šo noteikumu 4. pielikuma 1.1., 1.8., 1.9., 1.10., 2.8., 2.9., 3.1., 3.2., 3.4., 3.8., 4.1. un 4.5. apakšpunktā

minētie pašizpaušmes mākslā mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti augstākajā apguves līmenī un šo noteikumu 2. pielikuma 1.3., 2.1., 3.1. un 3.4. apakšpunktā minētie valodu mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti latviešu valodā augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav.

Vizuāli plastiskā māksla (70 h)

Kursa mērķis:

- 1) pilnveidot individuālās radošās spējas vairākos vizuālās mākslas virzienos;
- 2) attīstīt prasmi vizuāli izteikties, oriģināli un neatkarīgi domāt, pilnveidot estētisko pieredzi, kritiski analizēt mākslas darba iedarbību uz skatītāju;
- 3) gūt padziļinātu radošā procesa pieredzi dažādās vizuāli plastiskās mākslas nozarēs vairākos mākslas veidos un tehnikās.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 4. pielikuma 1.2., 1.4., 1.5., 2.8., 3.1., 3.3., 3.8. un 3.9. apakšpunktā minētie kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav.

Kolektīvā muzicēšana (70 h) – tālmācībā nepiedāvā

Kursa mērķis:

- 1) pilnveidot radošās spējas muzicēšanas procesā, attīstot muzikālo iztēli un fantāziju, mūzikas uztveri, pilnveidojot melodiskās un harmoniskās dzirdes attīstību;
- 2) attīstīt ansambļa izjūtas veidošanos muzicēšanas procesā un/vai dziedātprasmi, muzikālo domāšanu, nošu lasīšanu un improvizācijas prasmes;
- 3) gūt muzikālo un uzstāšanās pieredzi muzicēšanas procesā dažādās kolektīvās muzicēšanas formās (koris, orķestris u. c.).

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 4. pielikuma 1.6., 1.7., 1.8., 2.8., 3.1., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8. un 3.9. apakšpunktā minētie kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav.

Teātris un drāma (70 h) – tālmācībā nepiedāvā

Kursa mērķis:

- 1) attīstīt prasmes teātra mākslā, padziļināti iepazīstot teātri kā institūciju, kultūras nozari un mākslas veidu un apgūstot teātra izteiksmes līdzekļus radošos uzdevumos;
- 2) attīstīt prasmi patstāvīgi un radoši risināt problēmsituācijas, strādājot individuāli un komandā, veidojot māksliniecisku produktu – izrādi.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu [4.](#) pielikuma 1.11., 1.12., 1.13., 2.8., 3.1., 3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 4.3., 4.4. un 4.5. apakšpunktā minētie kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību jomas sniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav.

Publiskā uzstāšanās (35 h)

Kursa mērķis:

1) pilnveidot publiskās uzstāšanās prasmes, lietojot mērķim atbilstošus izteiksmes līdzekļus lietišķas un zinātniskas prezentācijas, mākslinieciskas uzstāšanās, reglamentētu ceremoniju, svētku, cita veida runu (aizstāvības) un procesu vadīšanai auditorijā;

2) gūt pieredzi, publiski uzstājoties, gan akustiski, gan izmantojot tehnoloģijas.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu [4.](#) pielikuma [1.6.](#), [3.4.](#), [3.6.](#), [3.7.](#), [3.8.](#), [3.9.](#), [3.10.](#) apakšpunktā minētie kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī un šo noteikumu [2.](#) pielikuma 2.4., 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5. un 4.7. apakšpunktā minētie valodu mācību jomā plānotie sniedzamie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav.

Astronomija (35 h)

Kursa mērķis:

1) paplašināt un padziļināt zināšanas un izpratni par astronomiskajām parādībām, apkārtējo pasauli ārpus Zemes robežām, Visuma objektu uzbūvi un evolūciju;

2) iepazīt Latvijai tradicionālos pētniecības virzienus, metodes un instrumentus astronomijā;

3) apzināties astronomijas zināšanu izmantošanas iespējas sabiedrības labklājības veicināšanā.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu [5.](#) pielikuma 1.1.1., 6.1.1.–6.1.3., 6.2.1., 6.2.2. un 6.3.1. apakšpunktā minētie dabaszinātņu mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī un šo noteikumu [5.](#) pielikuma 6.1.1. un 6.2.1. apakšpunktā minētie dabaszinātņu mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu [5.](#) pielikumā minētie dabaszinātņu mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā līmenī.

Projicēšanas metodes (35 h)

Kursa mērķis:

1) pilnveidot telpisko domāšanu, situācijas analīzes un pamatošanas prasmes;

2) padziļināt izpratni par telpisku ķermeņu īpašībām un to attēlošanas plaknē matemātisko stingrību.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu [6.](#) pielikuma 6.3.2., 6.3.3. un 6.3.7. apakšpunktā minētie matemātikas mācību jomas plānotie sniedzamie rezultāti augstākajā līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu 6. pielikumā minētie matemātikas mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī un šo noteikumu 6. pielikuma 6.3.1.–6.3.5. apakšpunktā minētie matemātikas mācību jomas plānotie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Diskrētās matemātikas elementi (35 h)

Kursa mērķis:

- 1) padziļināt izpratni par skaitīšanas sistēmu daudzveidību un lietojumu;
- 2) lietot atsevišķus diskrētai matemātikai raksturīgus matemātiskos modeļus un problēmrisināšanas paņēmienus.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 6. pielikuma 3.1.4., 4.5.8., 4.5.9. un 4.5.10. apakšpunktā minētie matemātikas mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu 6. pielikumā minētie matemātikas mācību jomas plānotie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Kompleksie skaitļi (35 h)

Kursa mērķis:

- 1) padziļināt un paplašināt izpratni par jēdzienu *skaitlis*, definējot un attēlojot kompleksu skaitli, iegūstot priekšstatu par tā lietojumu;
- 2) apgūt un lietot darbības ar kompleksiem skaitļiem, izvēloties piemērotāko pieraksta formu.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 6. pielikuma 3.1.2., 3.1.3., 3.2.2. un 4.5.11. apakšpunktā minētie matemātikas mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu 6. pielikumā minētie matemātikas mācību jomas plānotie rezultāti optimālajā apguves līmenī.

Digitālais dizains (70 h)

Kursa mērķis:

- 1) iegūt prasmes multimediju (teksts, attēls, 2D un 3D grafikas, animācijas, video, skaņa) apstrādē un integrēšanā dizaina risinājumos, lai izstrādātu savu kompleksu multimodālu informācijas risinājumu;
- 2) attīstīt izpratni par multimediju, digitālo mediju un dizaina mijiedarbību un procesiem pasaulē, to ietekmējošiem faktoriem un kontekstiem, lai veidotu savus informācijas risinājumus atbilstoši vēstījuma mērķim un izvēlētajai mērķauditorijai;
- 3) iegūt pieredzi un nepieciešamās prasmes multimediju dizaina projektu organizēšanā un vadībā, lai tās izmantotu sava dizaina risinājuma radīšanā.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu 7. pielikuma 2.2.1, 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4. un 2.2.5. apakšpunktā minētie tehnoloģiju mācību jomas plānotie sasniegtie rezultāti optimālajā apguves līmenī un 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.2.1., 1.2.2., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.4.2., 1.5.1., 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4.,

2.2.5., 3.2.1., 3.2.2. un 3.2.4. apakšpunktā minētie tehnoloģiju mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti augstākajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu [7.](#) pielikumā minētie tehnoloģiju mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī.

Robotika (70 h) – tālmācībā nepiedāvā?

Kursa mērķis:

- 1) iegūt iemaņas praktiskā problēmrisināšanā, izmantojot robotizētus risinājumus, lai attīstītu inženiertehniskās domāšanas prasmes;
- 2) veidot pieredzē balstītu izpratni par mehāniku, elektroniku, mehatroniku, programmvadāmām iekārtām, lai plānotu, konstruētu un programmētu savu robotizētu un automatizētu risinājumu vai to sistēmas;
- 3) analizēt mūsdienīgus risinājumus (mākslīgo intelektu, lietisko internetu, attālināti un automatizēti vadītas sistēmas), to lietošanas iespējas un nozīmi ikdienas dzīvē, lai patstāvīgi plānotu un izstrādātu savu risinājumu.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu [7.](#) pielikuma 2.5.1., 2.5.2., 2.5.3., 2.5.4., 2.5.5. un 2.5.6. apakšpunktā minētie tehnoloģiju mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti optimālajā līmenī un 1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.4.2., 1.5.2., 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.1.4., 2.5.1., 2.5.2., 2.5.3., 2.5.4., 2.5.5., 2.5.6., 3.1.3., 3.2.4., 3.2.5., 3.2.6. apakšpunktā minētie tehnoloģiju mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti augstākajā līmenī.

Apguves priekšnosacījumi: sasniegti visi šo noteikumu [7. pielikumā](#) minētie tehnoloģiju mācību jomas plānotie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī.

Valsts aizsardzības mācība – tālmācībā nepiedāvā

Kursa mērķis:

- 1) attīstīt uz pilsoniskām vērtībām un uz pilsonisko apziņu balstītu Latvijai piederīgu personību, kas aktīvi līdzdarbojas un iesaistās politiskajā un sabiedriskajā dzīvē;
- 2) attīstīt un veidot izpratni par valsts aizsardzības prasmēm;
- 3) patstāvīgi pilnveidot savu fizisko sagatavotību (t. sk. veicot specifiskus militāros vingrinājumus);
- 4) pilnveidot zināšanas un prasmes, kas dod iespēju izglītības turpināšanai un karjeras veidošanai valsts aizsardzībā;
- 5) veicināt skolēnu interesi par dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos, militāro specialitāšu daudzveidību.

Sasniedzamie rezultāti: šo noteikumu [8.](#) pielikuma 1.3.2., 1.3.3., 1.4.1., 1.4.2., 1.4.3., 1.4.4., 1.5.1., 2.1. un 2.2. apakšpunktā minētie veselības, drošības un fiziskās aktivitātes mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti optimālajā apguves līmenī, šo noteikumu [8.](#) pielikuma 3.1., 3.3. un 3.4. apakšpunktā minētie veselības, drošības un fiziskās aktivitātes mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī un šo noteikumu [3.](#) pielikuma 1.1., 1.2., 1.3., 1.5.,

2.1., 2.3., 4.3., 5.3., 5.4. un 5.5. apakšpunktā minētie sociālās un pilsoniskās mācību jomas plānotie sasniedzamie rezultāti vispārīgajā apguves līmenī.

Apguves priekšnosacījumu nav.

Psiholoģija (70 h) – tālmācībā skolas veidots kurss

Medicīnas pamati (70 h) – tālmācībā skolas veidots kurss